

Dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w klasie.

W każdej klasie znajdują się uczniowie wymagający indywidualnego podejścia nauczyciela do ich nauczania (od 10%-14% uczniów) Dostosowanie wymagań edukacyjnych, które obowiązują nauczycieli powinno dotyczyć: warunków uczenia się dziecka, metod i form pracy z nim oraz kryteriów sprawdzania i egzekwowania wiedzy.

Jeśli pominiemy uczniów z deficytami fizjologicznymi, neurologicznymi, którzy są w szkole najlepiej zaopatrzeni, gdyż realizują Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne oraz mają dodatkowo zajęcia terapeutyczne w szkole, to pozostaje spora ilość dzieci wymagających pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole i dostosowania wymagań edukacyjnych. W uproszeniu wśród tych uczniów można wyróżnić trzy grupy:

Grupa uczniów z dysleksją (norma intelektualna (inteligencja powyżej przeciętnej lub przeciętna)

Dostosowanie metod i form pracy głównie:

- wydłużenie czasu pisania sprawdzianów, prac klasowych, czytania tekstów
- możliwość dzielenia na partie dłuższego materiału do zapamiętania
- możliwość zamiennych form sprawdzania wiedzy (ustna, pisemna)
- nie obniżanie oceny za błędy ortograficzne lub specyficzne zarówno na j. polskim, jak i na innych przedmiotach (opuszczanie liter, interpunkcja, zamiana liter, a w matematyce np. gubienie cyfr, przestawianie, błędy w przepisywaniu, odwrócone zapisywanie znaków nierówności i wiele innych)

Grupa uczniów z zaburzeniami rozwojowymi (deficyty funkcji percepcyjnych: percepcji słuchowej, wzrokowej, przestrzennej i ich koordynacji, zaburzenia pamięci, koncentracji uwagi)- inteligencja przeciętna, choć często ci uczniowie funkcjonują gorzej, niż wynikałoby to z ich realnych możliwości intelektualnych.

Zaburzona technika czytania, a więc osłabione rozumienie treści. Trudności w pracy z tekstem-wyszukiwanie istotnych informacji. Trudności w pamięciowym przyswajaniu wiedzy, potrzebują więcej powtórzeń, mniejsza gotowość pamięci. Duże problemy z samodzielnym zapisywaniem treści-liczne błędy wszelkiego rodzaju. Potrafią wyprowadzać jednak logiczne wnioski, prawidłowo kojarzą fakty, zależności. Na sprawdzianach z matematyki widać poprawny tok myślenia, a w zapisywaniu i obliczaniu mogą mieszać liczby, błędnie je podpisywać, niewłaściwie odczytywać z wykresu. Podobne trudności w innych przedmiotach.

Wymagają dostosowania wymagań:

- dłuższego czasu na każdą samodzielną pracę pisemną
- szanse poprawy np. kartkówki w formie ustnej (przy tablicy)
- sprawdzania rozumienia wykładanego przez nauczyciela zagadnienia, rozumienia czytanej treści
- pomaganie pamięci (wywoływanie już znanego algorytmu działania lub nawiązanie do poznanej treści wcześniej)

Grupa uczniów z inteligencją poniżej przeciętnej, niejednokrotnie jeszcze z deficytami rozwojowymi

Sytuacja szkolną tych uczniów.

Uczniowie o tym poziomie sprawności umysłowej nie są objęci programem nauczania specjalnego, nie są też w stanie sprostać wymaganiom podstawy programowej ogólnodostępnej szkoły.

Podstawowym deficytem w przypadku inteligencji niższej niż przeciętna jest obniżenie sprawności intelektualnej.

Dziecko ma trudności:

- w rozumieniu i uczeniu się nowych informacji
- w rozwiązywaniu nowych zadań
- w adaptacji do nowych sytuacji
- z odbiorem i przetwarzaniem informacji złożonych
- z rozumieniem związków pomiędzy informacjami
- z rozumieniem zależności przyczynowo- skutkowych
- z zrozumieniem przeczytanego tekstu
- z komunikacją za pomocą pisma
- z poprawnym wypowiedaniem się
- z liczeniem i myśleniem matematycznym
- z koncentracją uwagi z powodu brakiem zainteresowania tematem, którego

nie rozumieją

- nie rozumieją złożonych procesów fizyko-chemicznych
- abstrakcyjnych pojęć biologicznych, geograficznych
- najczęściej przyswajają wiedzę mechanicznie i pamięciowo
- nie potrafią odpowiadać na pytania przekrojowe, problemowe, syntezować

wiedzy i wyciągać samodzielnych wniosków.

Dostosowanie wymagań

Uczniowie z tej grupy potrzebują wielu powtórzeń i ćwiczeń utrwalających nowe umiejętności, zarówno w szkole jak i w domu. Tempo pracy tych uczniów na lekcji jest wolniejsze przez co nie nadążają za resztą klasy. Wyniki jakie osiągają w nauce są niskie, niewspółmierne do wysiłku włożonego w opanowanie materiału. W konsekwencji motywacja dziecka do nauki obniża się, spada samoocena, narasta bezradność.

Ważne jest, aby nauczyciel oprócz dostosowania form i metod pracy z takimi dziećmi, dostosował ogólnie przyjęte kryteria oceniania, zwłaszcza sprawdzianów i prac klasowych. Najbardziej wskazane byłoby przygotowanie dla tych dzieci nieco innych sprawdzianów, zawierających więcej zadań prostych. Jeśli jednak nauczyciele przygotowują wszystkim uczniom te same sprawdziany, to procentowy zakres wypełniania zadań jednakowych dla wszystkich, powinien ulec zmianie i uwzględnić możliwości i specyfikę myślenia tych dzieci. Oceniając bierzmy pod uwagę wysiłek dziecka, włożony w przygotowanie się do sprawdzianu, czy pracy klasowej. Bywa, że dzieci te pracują w domu wiele godzin z rodzicem, aby uzyskać choćby najniższą ocenę pozytywną. Będą też takie dzieci, którym nie ma kto w domu pomóc, a same nie będą w stanie się do sprawdzianu przygotować. Wprawne oko nauczyciela musi dostrzec wszystkie zależności i uwzględnić je przy ocenianiu. Czasem najpierw trzeba dziecku pomóc zrozumieć dany typ zadania, zanim przystąpi ono do samodzielnej pracy kontrolnej.

Pedagog szkolny- Wanda Gruszka

Proponowany zakres wykonalności zadań na sprawdzianach i pracach klasowych dla tej grupy uczniów.

100%-95% - celujący

95% - 80% - bardzo dobry

79% - 65% - dobry

64% - 45% dostateczny

44% - 30% dopuszczający

Poniżej 30 % niedostateczny